

ANESCAT 2003

Introducció:

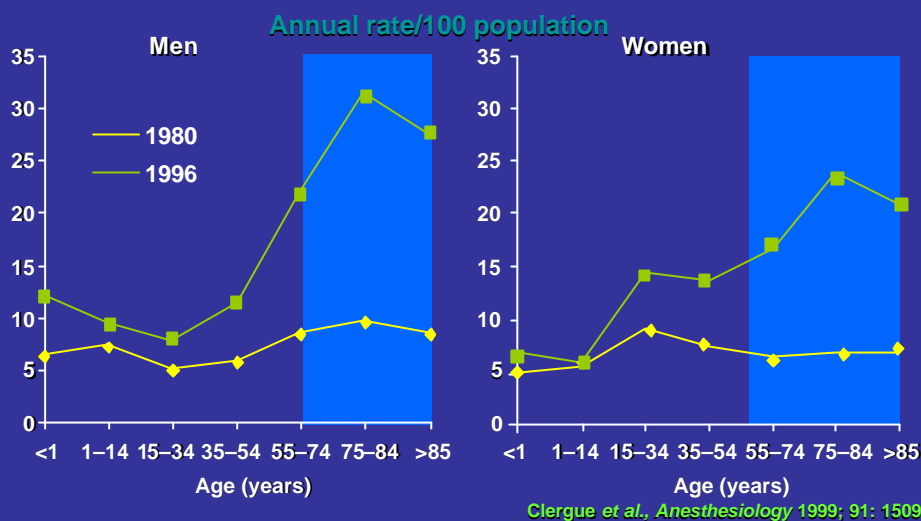
A finals de 2000, el col·lectiu de caps de servei d'Anestesiologia i Reanimació de Catalunya van denunciar la manca d'anestesiòlegs a Catalunya per mitjà dels medis de comunicació (Rev Esp Anestesiol Reanim 2000;47:45). Així mateix, amb el suport de la Societat Catalana d'Anestesiologia i Reanimació (SCARTD), es van enviar cartes a totes les instàncies polítiques i professionals. Amb aquesta mesura es va aconseguir una sensibilització general del problema i es van elevar diverses propostes de solució, com l'augment de les places MIR a Catalunya o la millora de les condicions laborals dels anestesiòlegs. A nivell del Parlament de Catalunya es van endegar proposicions no de llei que no van aconseguir un suport polític total. Al marge del que s'hagi pogut aconseguir, la SCARTD va elevar la proposta de realitzar una enquesta d'activitat anestèsica a Catalunya que pogués ajudar a dimensionar els requeriments d'anestesiòlegs als propers anys. Aquesta proposta, elevada al Parlament de Catalunya, va ser la única que va aconseguir un recolzament polític total.

Precedents

L'únic precedent d'una enquesta epidemiològica d'activitat anestèsica que ha tingut un ressó important, va ser la realitzada per la Societat Francesa d'Anestesiologia (SFAR) en dos talls, l'any 1980 i el 1996. Els resultats d'aquesta enquesta van ser publicats a la Revista de la pròpia Societat (Ann Fr Anesth Réanim 1998;17) i a l'Anesthesiology (1999;91:1509). El principal resultat va ser que la prevalença de l'acte anestèsic dins de la població francesa havia passat del 6.6% al 1980 al 13,5% al 1996. Es a dir l'estimació era de 8 milions anuals d'anestèsies a França. A la tabla es presenta la prevalença per franjes d'edat i sexe de l'estudi francès. Com es pot veure en tots els grups la prevalença havia augmentat, i molt notablement en els homes i dones entre 75 i 84 anys, arribant a valors de més del 30% en els primers.

Annual rate of anaesthetics: 1980 vs. 1996

Total anaesthetics/100 population:
1980: 6.6% 1996: 13.5%

L'estudi aportava, a més, una ampla informació respecte a les tècniques anestèsiques i procediments pels que s'utilitzava l'anestèsia.

Situació actual a Catalunya

En els darrers anys s'ha objectivat de forma molt general un increment de l'activitat quirúrgica i anestèsica a Catalunya. Els factors que es relacionen amb aquest fet són l'augment de la demanda sanitària que ocasiona l'envelliment de la població, la cronificació de les malalties i els programes de xoc contra les llistes d'espera. L'increment d'altres activitats anestèsiques han tingut un impacte adicional molt important com són la generalització de l'analgèsia pel part, el tractament del dolor, les sedacions en exploracions i les cures postoperatòries. Això ha provocat un desequilibri molt important entre la disponibilitat d'anestesiòlegs i les necessitats a cobrir.

La SCARTD ha proposat al CatSalut endagar un estudi de camp que avaluï la situació actual en base a una recollida de dades de camp on participin tots els centres sanitaris de Catalunya, independentment de la seva titularitat, a on es realitzi activitat quirúrgica i/o anestèsica. Aquesta iniciativa és d'una gran necessitat i aportarà una informació molt útil per a la planificació sanitària dels propers anys, tant en l'àmbit anestesiològic com d'altres (quirúrgic, obstètric, exploracions, tractament del dolor, etc...).

Aquest projecte d'enquesta d'activitat anestèsica a Catalunya durant el 2002 s'ha denominat **ANESCAT2003**.

Objectiu

Fer una recollida detallada de l'activitat anestèsica a Catalunya en base a un mostreig temporal al llarg d'un any, que inclogui la major part de centres sanitaris de Catalunya de tota mena de titularitat, tant pública com privada. Aquesta recollida es fonamentarà en una recollida prospectiva de camp.

Metodologia

La SCARTD coordina aquest projecte, dona el suport d'assessorament en quan a la metodologia de recollida de dades i facilita la coordinació dels serveis d'anestesiologia de tots els centres sanitaris que participin. Un equip d'epidemiòlegs i/o estadístics assessora i dona també el suport metodològic i de tractament de dades. Finalment, la SCARTD emetrà un informe que s'elevant a les autoritats sanitàries.

Sota els auspicis de la SCARTD s'ha format un comitè d'experts que inclou anesthesiólegs, epidemiòlegs, estadístics, administratiu, becari, etc... S'ha confeccionat un full de recollida de dades que inclou de la forma més senzilla la informació dirigida cap a l'objectiu d'aquesta enquesta. Bàsicament recull les dades demogràfiques del malalt, tipus de intervenció i anestèsia, duració, dia que es realitza, etc...

Un segon comitè més ampli reuneix a representants per zones geogràfiques a nivell de província o comarca que seràn els responsables de la recollida de les dades de tots els centres inclosos a la seva àrea i estarà en contacte amb un responsable, designat previament, de cada centre. S'ha realitzat una informació personalitzada als directores dels centres, responsables d'anestesiologia i anesthesiólegs i s'els hi ha sol.licitat la col.laboració.

Es realitzarà un sistema d'audició aleatoritzada que garanteixi la qualitat de les dades obtingudes.

En base al registre de tots els centres sanitaris de Catalunya on es practiqui quelcom activitat anestèsica, d'acord a l'assessorament epidemiològic, s'han triat aleatòriament 14 dies de l'any 2003 que seràn representatius de l'activitat al llarg de l'any i dels dies de la setmana. Tots els centres recolliràn aquests dies tots els procediments anestèsics realitzats i enregistrar-los en un questionari. Aquestes dades codificades es recolliràn en una base de dades informatitzada per la posterior anàlisi.

Fases de l'estudi

- 1- Dins l'any 2002 (setembre-octubre) es realitzarà la formació dels comitès de treball i la confecció del full de recollida de dades, la distribució de tasques i el procés de informació.
- 2- Abans de fi d'any (novembre-decembre), i d'acord al plantejament epidemiològic es realitzarà un estudi pilot.
- 3- Entre gener i octubre 2003 es realitzarà la recollida als centres.
- 4- Decembre 2003 es realitzarà l'estudi estadístic i l'emissió de l'informe final.

Situació actual de l'estudi

En els propers dies s'enviaràn a cada centre els questionaris que hauràn d'omplir durant tot l'any amb les intruccions per l'enquesta.

S'ha elaborat un cens de centres privats i públics on es realitza qualsevol mena d'activitat anestèsica a Catalunya. De cada centre s'han recollit les dades d'identificació, responsables de l'activitat anestèsica i estimació de l'activitat anestèsica anual.

Qualsevol anestesiològ que realitzi activitat anestèsica i que cregui que el centre on la realitza no ha estat identificat per el comité de l'ANESCAT 2003, s'els hi prega es posin en contacte per donar la informació.

A través d'aquest full web es mantindrà una informació periòdica del projecte, i des de la SCARTD es sol·licita el màxim de col.laboració, ja que tots els anestesiolòlegs de Catalunya estaran implicats, per a la consecució d'aquest projecte que a ben segur serà d'interés per a tothom.

Contacte:

jcanet@ns.hugtip.scs.es